

รายงานวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน
พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

โดย

นางสาวอินทอร ปะจิกะ

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักอำนวยการ

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ 2566

รายงานวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

โดย

นางสาวอินทอร ปะจิกะ
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักอำนวยการ

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ 2566

ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน ผ่านกระบวนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) แล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ จัดลำดับ วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างรูปแบบของการบรรยาย โดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มีความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance) อยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface) อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานสูงสุด

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การปฏิบัติงาน สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี	5
2.1 การตรวจเอกสาร	5
2.2 แนวคิด และทฤษฎี	7
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	14
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	14
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	23
5.1 สรุปผลการวิจัย	23
5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบและด้านบุคลากร	24
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	24
บรรณานุกรม	25
ภาคผนวก	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวิจัย

การจัดการเอกสารที่ให้ความสะดวก รวดเร็วต่อการใช้งาน และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงจัดการระบบการปฏิบัติงานที่ทำให้สะดวก รวดเร็ว โดยมีกษัตริ์ อานามนารถ (2562) อ้างถึงใน อินทุอร ปะจิคะ และ ชเนตตี พุ่มพฤษ (2565) ได้อธิบายถึง สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปฏิบัติงานทั่วไปในงานประจำวันโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกอย่างง่ายในการทำงานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ การใช้อีเมล (E-mail) หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการจัดหน้าเอกสารต่าง ๆ ด้วยไมโครซอฟต์เวิร์ด (Microsoft Word) หรือไมโครซอฟต์เอ็กเซล (Microsoft Excel) รวมทั้งการแก้ไขรูปภาพ หรือข้อความต่าง ๆ อย่างง่าย โดยเรียกว่าเป็นการใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์อาศัยโปรแกรมต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน ซึ่งจะต้องมีการติดต่อสื่อสาร สั่งการหรือประสานงาน จำเป็นต้องอาศัยหนังสือราชการทั้งสิ้น และเมื่อภาระงานเพิ่มมากขึ้นหรือการดำเนินงานที่ยาวนานขึ้นส่งผลให้หนังสือราชการที่ติดต่อกันมีจำนวนมากขึ้นไปด้วย

การจัดการเอกสาร หรือการบริหารงานสารบรรณ โดยมีอินทุอร ปะจิคะ และ ชเนตตี พุ่มพฤษ (2565) อธิบายว่า ฝ่ายบริหารงานทั่วไปของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ดำเนินการลงรับหนังสือเข้า หนังสือส่งภายนอก/ภายใน เสนอผู้บริหารพิจารณา รวมถึงหนังสือเวียนที่ทุกสำนัก หน่วยงาน และกลุ่มงาน ต้องรับทราบและถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการลงรับเอกสารและการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบที่ผลิตเอกสารด้วยมือ (Manual) การจัดทำหมวดหมู่แล้วเรียงใส่แฟ้มและตู้เอกสาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้บางครั้งจะเกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ในสำนักงาน เช่น การจัดส่งเอกสารไม่เป็นไปตามขั้นตอนของงาน เกิดการตกหล่นของเอกสาร เอกสารเกิดการสูญหายและเกิดความซับซ้อนของเอกสาร ซึ่งเกิดจากบุคลากรในสำนักงาน รวมไปถึงการใช้ทรัพยากรกระดาษสิ้นเปลือง เนื่องจากการถ่ายเอกสารเพิ่มเติมจากต้นฉบับเพื่อกระจายเอกสารไปยังเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังนั้นมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เรียกว่าระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในสำนักงาน ได้แก่ การจัดทำ การเก็บรักษา การส่งข้อมูล และการติดต่อสื่อสารภายในสำนักงาน ซึ่งเป็นการลดปริมาณการใช้ทรัพยากรกระดาษ ลดพื้นที่ และสถานที่ในการจัดเก็บเอกสาร บุคลากรสามารถสื่อสารผ่านทางจอคอมพิวเตอร์ ทำให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วทันต่อความต้องการ ข้อมูลมีความถูกต้องมากขึ้น เกิดความคล่องตัว อำนวยความสะดวกในการสร้างเอกสาร การแก้ไขเนื้อหาที่สามารถปรับแต่งรูปแบบได้ตามวัตถุประสงค์ การใช้งาน สามารถสืบค้น เข้าถึง รวดเร็วมากขึ้นลดเวลาและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และเป็นระบบการจัดการเอกสารที่ดี ซึ่งมีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยน

กระบวนการจัดเก็บเอกสาร คือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564

การจัดหนังสือเข้าเป็นระบบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ถึงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นการจัดหนังสือเข้าเป็นระบบ ตามระเบียบให้ประโยชน์แก่สำนักงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการตรวจค้นเอกสาร สามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 จะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการประสานงานแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ได้กำหนดรูปแบบและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือราชการไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การติดต่อสื่อสารหรือการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ สะดวก และรวดเร็วขึ้น หน่วยงานราชการต้องให้ความสำคัญแก่งานสารบรรณด้วยการปฏิบัติที่ถูกต้องและทันสมัย ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเรียนรู้และเข้าใจเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ถึงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 ได้อย่างถูกต้อง

จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการเอกสารของสำนักงานที่เป็นรูปแบบที่ผลิตเอกสารด้วยมือ (Manual) และทำการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบของแฟ้มกระดาษ มีการลงทะเบียนรับ - ส่งเอกสารในสมุด ซึ่งการจัดหมวดหมู่เอกสารยังไม่เป็นระบบ ทำให้การค้นหาเอกสารล่าช้า การจัดส่งเอกสารไม่เป็นไปตามขั้นตอนของงาน เกิดการตกหล่นของเอกสาร เอกสารเกิดการสูญหายและเกิดความซับซ้อนของเอกสาร ดังนั้น จึงนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้แทน เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2565 ซึ่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการเอกสารเป็นสิ่งที่ดีตามระบบและมาตรฐานในการจัดการเอกสาร โดยมีกระบวนการจัดการเอกสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว สะดวกต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ระบบมีความอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานให้สามารถสืบค้นได้รวดเร็ว ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน มีการใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตภายในองค์กร เพื่อบริหารจัดการข้อมูลเอกสาร จึงได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดเก็บเอกสารรูปแบบที่ผลิตเอกสารด้วยมือ (Manual) เป็นระบบสามารถควบคุมเอกสารทั้งที่อยู่ในรูปแบบกระดาษและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ นั่นคือ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ดังนั้น ในฐานะผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับงานสารบรรณเป็นประจำทุกวัน จึงอยากทราบถึงความพึงพอใจของผู้ที่ใช้งานเกี่ยวกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์รวมถึงปัญหา อุปสรรค พร้อมแนวทางการแก้ไขระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (วันที่ 1 ตุลาคม 2565 - วันที่ 30 กันยายน 2566) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนักอำนวยการ จำนวน 1 คน สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑสถานและองค์ความรู้ จำนวน 1 คน สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 คน สำนักสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 1 คน และสำนักพัฒนากิจการ จำนวน 1 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน

1.3.2 พื้นที่ : สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จังหวัดปทุมธานี

1.3.3 ระยะเวลาของข้อมูล: เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2566

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรวิสต หรือแม้กระทั่งสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

“สารสนเทศ” หมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ความรู้ ที่ได้มีการบันทึกประมวลหรือดำเนินการด้วยวิธีใด ๆ ไว้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ทั้งส่วนบุคคลและสังคม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการสร้างมูลค่าให้สารสนเทศ จึงทำให้สารสนเทศสร้างประโยชน์ และสามารถใช้งานได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศยังนับรวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ที่จะมีการรวบรวม จัดเก็บ ใช้งาน และเกิดการส่งต่อ หรือการสื่อสารระหว่างกัน เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกับสารสนเทศ ซึ่งได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง รวมถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ซอฟต์แวร์ ข้อมูล บุคลากร และวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้ข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้แล้วยังรวมไปถึง โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ โทรสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ ฯลฯ

1.4.2 สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Document)

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Document) หมายถึง ระบบจัดเก็บสำเนาเอกสารให้เป็น Digital และสามารถเรียกดูได้จากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ Internet ทุกที่ทุกเวลา ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารภายในหน่วยงานให้คล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องการสื่อสารนั้น ๆ สามารถตรวจสอบ ติดตามสถานะเอกสาร การดำเนินเรื่องเอกสาร ผ่านระบบสารบรรณโดยใช้เวลาน้อยลง

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการศึกษาที่ได้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี

การวิจัยในส่วนนี้เป็นการค้นคว้า รวบรวม และทำความเข้าใจแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อแสดงถึงพัฒนาการของแนวคิดทฤษฎี รวมถึงใช้เป็นฐานความรู้และแนวทางในการทำการวิจัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมบนพื้นฐานของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การตรวจเอกสาร

สาลินี สมบัติแก้ว (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมทางหลวง ผลการวิจัยพบว่าเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 35-44 ปี และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนหน่วยงานที่สังกัดเป็นสำนักงานภูมิภาคปฏิบัติงานทางส่วนพฤติกรรมส่วนใหญ่การใช้งานระบบ 7-9 ครั้ง/สัปดาห์ ระยะเวลา 1 ชั่วโมงขึ้นไป มีประสบการณ์ใช้งาน 1 ปีขึ้นไป และเมนูที่ใช้งานมากที่สุด คือ ทะเบียนส่ง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุมีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรวดเร็วในการประมวลผล ระดับการศึกษาและหน่วยงานที่สังกัดมีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความสามารถในการค้นหาข้อมูลและด้านความถูกต้อง และปัจจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์เกี่ยวกับความถี่ในการใช้งานมีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความสามารถในการค้นหาข้อมูลและด้านความถูกต้อง

ปริศนา มัชฌิมา และคณะ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและประสิทธิภาพการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้งานระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกวัน ในช่วงเวลา 08.01-12.00 น. เพื่อติดตามงานเอกสาร ประสิทธิภาพของการใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในด้านความพึงพอใจในการใช้งาน ความสามารถของระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และปัญหาในการใช้งานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัดต่างกันมีประสิทธิภาพของการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

วิโรจน์ ยิ้มขลิบ และปิยวรรณ สีเชียง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจสำหรับการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านประสิทธิภาพของระบบ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านระบบการประกันคุณภาพ และด้านการบริหารจัดการ มีความพึงพอใจสำหรับการใช้งานอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มด้วยการทดสอบค่าสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระหว่างกลุ่มที่ต้องการเอกสารตัวจริง และไม่ต้องการเอกสารตัวจริง ในด้านประสิทธิภาพของระบบ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านระบบการประกันคุณภาพ และด้านจัดการข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีระดับการรับรู้ข้อมูลไม่แตกต่างกัน ส่วนผลวิเคราะห์โดยกลุ่ม

ตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าความแตกต่างของความพึงพอใจในด้านภาพรวมของตำแหน่งงานปัจจุบันของกลุ่มผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยตรง เจ้าหน้าที่สารบรรณหรืองานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ มีผลความพึงพอใจรวมของตำแหน่งงานปัจจุบันไม่แตกต่างกัน แต่ความพึงพอใจสำหรับการใช้งานระบบสารสนเทศมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าค่าความพึงพอใจการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่สายงานสนับสนุน สายวิชาการและผู้บริหาร ไม่มีความแตกต่างกัน

อรอนงค์ คายอง (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความเข้าใจต่อการใช้งานระบบโดยรวมในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อระบบโดยรวมในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อผู้ดูแลระบบโดยรวมในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่ออุปกรณ์ที่รองรับการใช้ระบบโดยรวมในระดับน้อย และพบปัญหาจากการเข้าใช้งานระบบในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นว่าการนำระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้สามารถช่วยลดเวลาในการเดินทางรับส่งเอกสาร ทำให้การปฏิบัติงานสารบรรณสะดวกและคล่องตัวมาก สามารถติดตามเรื่องที่จัดส่งได้โดยง่าย ช่วยให้การค้นหาเอกสารง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดพื้นที่ในการจัดเก็บอีกด้วย แต่ยังพบปัญหาการใช้งานที่เกิดจากการเข้าใช้งานระบบไม่ได้ ปัญหาการเปิดและแนบไฟล์เอกสาร อีกทั้งความยุ่งยากซับซ้อนของการใช้งาน และบุคลากรบางส่วนยังไม่มี ความเข้าใจในการใช้งานระบบอย่างเพียงพอ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ดูแลระบบยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันตามความต้องการของผู้ใช้งาน และอุปกรณ์ที่รองรับการใช้งานยังไม่มี ความเหมาะสมต่อการใช้งานเท่าที่ควร

รุ่งระวี ศรีพลอย (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) มาใช้ในงานสารบรรณของสำนักบริหารกลาง สำนักงานศุลกากร กรุงเทพมหานคร สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ในการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ให้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ลงทุน ควรจะจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความ ต้องการของหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้การทำงานสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งผู้ใช้บริการเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ นอกจากนั้น ควรจัดเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ระบบงานดังกล่าวรับผิดชอบเป็นการประจำเพื่อดูแล แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และถ่ายทอดความรู้ในการใช้ระบบฯ เพื่อนำไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดอยู่ในรูปแบบของการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติและระดับอนุมัติเอกสารอย่างต่อเนื่องในทุกระดับ อันจะนำไปสู่ การพัฒนาระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของกรมศุลกากร ที่เป็นการเตรียมความพร้อมของกรมศุลกากรสู่ระบบ e-Customs และตอบสนองกับนโยบายรัฐบาล ที่ต้องการให้ทุกหน่วยงานราชการเป็น e-Government

มนทิรา เชิดชู (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร พบว่า ผู้ใช้ระบบมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า ในการทำงานอยู่ในระดับดีมาก และเห็นว่าระบบมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแต่ปัญหาที่พบ คือ ระบบช้า ชัดข้อง และการทำงานมีความยุ่งยาก ดังนั้น กรมศุลกากร

ควรให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบเพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจ รับทราบปัญหา และแก้ไขปัญหามาให้ตรงประเด็นตามความต้องการของแต่ละฝ่าย ซึ่งจะส่งผลให้ระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากรประสบความสำเร็จในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารงานภายในตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

เดชา สุพรรณทอง (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่ยอมรับได้ และความคาดหวังต่อการใช้ระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) มีอยู่ด้วยกัน 9 องค์ประกอบ คือ (1) การลงทะเบียนหนังสือส่ง (2) การลงทะเบียนหนังสือรับ (3) การลงหมายเหตุ และการกำหนดเอกสารแนบ (4) การประเมินผลการรับ-ส่งเอกสาร (5) การพัฒนาเครือข่าย (6) การกำหนดสิทธิ์เข้าใช้ระบบ (7) การบริหารจัดการระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (8) การรับหนังสือใหม่ (9) การลงทะเบียนที่หนังสือ ส่วนปัญหาของระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของการปฏิบัติงาน การติดตั้งโปรแกรมและอุปกรณ์ และประสิทธิผลของระบบงานสารสนเทศ

2.2 แนวคิดและทฤษฎี

ในการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.1 รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ e-Government

วิโรจน์ ยิ้มขลิบ และคณะ (2555) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สง่าทอง (2558) กล่าวว่า e-Government เป็นกระบวนการปฏิรูประบบบริหาร บริการ และกระบวนการ ของรัฐให้มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการนี้ ประชาชนจะได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา ทั่วถึงและเป็นธรรม และยังเป็นการกระตุ้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของภาคเอกชนและประชาชน ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนศักยภาพของประเทศเพื่อเป็นทางเลือกในการเข้าสู่การแข่งขันในระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ e-Government เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ข้าราชการ และประชาชนสามารถที่จะเพิ่มขีดความสามารถใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ โดยนำเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวช่วยขับเคลื่อน นอกจากนั้นเป็นการลดช่องว่างระหว่างระบบราชการที่ดูเสมือนอยู่ห่างไกลจากประชาชนมาอยู่ในชุมชน หรือสามารถเข้าถึงได้จากบ้านของประชาชนได้โดยตรง e-Government จะต้องมีการพัฒนาใช้ประโยชน์และบังคับใช้นโยบายกฎหมาย และกฎระเบียบอื่นใดที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการทำงานของสังคมและเศรษฐกิจใหม่ ที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สังคมดิจิทัล) เป็นกลไกในการขับเคลื่อน Digital Society สังคมดิจิทัล เป็นสังคมและชุมชนที่ ก้าวหน้าทางวิทยาการที่ประชาคมในกลุ่มสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับชีวิตประจำวัน ในการทำงานและความบันเทิงตลอดจนมีความสามารถในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ Digital Divide เป็นผลจากสังคมอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีประชาชนกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสารโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ทำให้ประชาชนกลุ่มนี้ด้อยโอกาสและไม่สามารถเข้าถึงบริการ และข้อมูลข่าวสารที่รัฐพึงจัดหาให้ ซึ่งคนกลุ่มนี้รวมถึง คนที่อยู่ในชนบท คนพิการ คนที่มีปัญหาทางภาษา และคนที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมข้อมูลข่าวสารได้ซึ่งมีเป็นจำนวนมากในประเทศไทย

2.2.2 ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ราชกิจจานุเบกษา (2548) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สง่าทอง (2558) กล่าวว่า ระบบสารบรรณเป็นระบบงานที่ใช้จัดเก็บข้อมูลหนังสือลงทะเบียนรับ - ส่งหนังสือ รวมถึงการลงทะเบียนไปรษณีย์ภัณฑ์ การออกเลขที่ใบนำส่งไปรษณีย์ ซึ่งประกอบด้วย ตารางรหัสข้อมูลระบบงานสารบรรณ ข้อมูลทะเบียนรับ - ส่งหนังสือภายนอก หนังสือภายใน หนังสือเวียน และไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในเครือข่าย สามารถรับทราบและติดตามเรื่องต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา หรือเป็นการสนับสนุนให้ผู้บริหารตัดสินใจพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือในการมอบหมายงาน สอบถามข้อมูลได้รวดเร็ว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร อีกทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
- 2) เพื่อลดเวลาในการปฏิบัติงาน การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือรายงานต่าง ๆ ใช้เวลาดนน้อยลง โดยการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานลดความซ้ำซ้อนของงาน
- 3) เพื่อเป็นการประหยัดด้านวัสดุ อุปกรณ์ และกำลังคน
- 4) เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสารบรรณ

เดชา สุพรรณทอง (2548) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สง่าทอง (2558) ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) เป็นระบบที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสำนักงานเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบฐานข้อมูล ซึ่งจะทำให้บุคลากรในหน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นร่วมกันได้ โดยข้อมูลจะเป็นปัจจุบันและถูกต้องเสมอ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารจัดการผ่านระบบเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีด้านอินเทอร์เน็ตเข้ามาประยุกต์ใช้ภายในองค์กร เช่น ระบบบริหารงานบุคคล เช่น ระบบการลา ระบบการเบิกค่ารักษาพยาบาล หรืออื่น ๆ โดยในต่างประเทศมีการใช้ระบบ (e-Office) กันมากขึ้น สามารถทำงานที่ไหนเวลาใดก็ได้ขอให้มีระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ที่สมบูรณ์พร้อมรับกับระบบ แต่ในเมืองไทยต้องค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานอีกหลายอย่างและปัจจุบันหลายองค์กรกำลังพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้เป็นระบบอัตโนมัติมากขึ้น

ชาญณรงค์ ศิริสุขโกศา (2557) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สง่าทอง (2558) ให้ความหมายระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง โปรแกรมระบบงานที่สนับสนุนการทำงานพัฒนาขึ้นมาเพื่อรองรับการลดการใช้งานกระดาษภายในองค์กร และเพิ่มประสิทธิภาพในการรับ - ส่ง แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรและหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร และช่วยในการสร้างระเบียบในการจัดการเอกสาร ข้อมูล และทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร ให้มีความสะดวกรวดเร็ว ในการค้นหาข้อมูลย้อนหลังได้อย่างถูกต้อง

จักรกฤษณ์ สังกอง (2558) กล่าวว่า ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) เป็นระบบจัดเก็บสำเนาเอกสารให้เป็นดิจิทัล (Digital) และสามารถเรียกดูได้จากเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทุกที่ทุกเวลา ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อประสิทธิภาพในการสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยให้คล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องการสื่อสารนั้น ๆ สามารถตรวจสอบติดตามสถานะเอกสาร การดำเนินเรื่องเอกสารผ่านระบบ สารบรรณโดยใช้เวลาน้อยลง

2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.2.3.1 ความพึงพอใจ (Satisfaction) โดยมีวิรุฬ พรรณเทวี (2542) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สังกอง (2558) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย สอดคล้องกับ กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546) อ้างถึงในจักรกฤษณ์ สังกอง (2558) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้น สิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

2.2.3.2 ความพึงพอใจ (Satisfaction) โดยมีเนก สุวรรณบัณฑิต และคณะ (2540) อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกร่วม ของบุคคลที่มีต่อการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพลังภายในของแต่ละบุคคลอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายที่คาดหวังและความต้องการด้านจิตใจ นำไปสู่การค้นหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนองเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วจะเกิดความรู้สึกมีความสุข กระตือรือร้น มุ่งมั่น เกิดขวัญกำลังใจ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นสำเร็จตามที่กำหนดไว้

2.2.3.3 องค์ประกอบของการเกิดความพึงพอใจ โดยมีเติมศักดิ์ คทวนิช (2546) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ได้รับประสบการณ์และแสดงออกทางพฤติกรรมที่ตอบสนองในลักษณะแตกต่างกันไป ความพึงพอใจในสิ่งต่าง ๆ จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจหรือการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และการตอบสนองความต้องการที่มีอยู่ ความพึงพอใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้สิ่งที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ โดยมีองค์ประกอบของการเกิดความพึงพอใจ ดังนี้

1) ความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับ การตอบสนองความต้องการของร่างกาย เป็นการตอบสนองความต้องการในปัจจุบันที่จำเป็นเพื่อ 1) การดำรงชีวิต (Existence Needs) ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค 2) ความปลอดภัย เกิดความอบอุ่นและมั่นคงในชีวิต เป็นความต้องการระดับแรกของมนุษย์ เมื่อได้รับการตอบสนองแล้วจะเกิดความต้องการองค์ประกอบอื่นต่อไป

2) ความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับ การตอบสนองความต้องการของจิตใจ เป็นแรงจูงใจในการตอบสนองความต้องการทางด้าน 1) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness Needs) เช่น สมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงาน เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพ หรือมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น หรือต้องการควบคุมผู้อื่น ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) 2) ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของสังคมได้รับการยอมรับในสังคม ได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย และ 3) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากเป็นเรื่องการอยากจะเป็น อยากจะได้ตามความคิดของตนเองแต่ไม่สามารถหาได้

3) ความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากการสร้างความสัมพันธ์บางอย่างระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรม การตอบสนอง กล่าวคือเมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นร่างกายจะเกิดความพยายามที่จะแก้ปัญหา นั้น โดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งบุคคลจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุดไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหานั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิม ซึ่งประสบการณ์จะมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และเกิดแรงจูงใจสู่เป้าหมาย เมื่อถึงเป้าหมายแล้วจะเกิดความพึงพอใจ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการของร่างกายและจิตใจจนเป็นที่พึงพอใจแล้วจะเกิดความต้องในการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจเพื่อสนองความต้องการสิ่งใหม่เพิ่มขึ้นไม่ซ้ำสิ่งเดิม โดยที่บุคคลนั้นต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจก่อนจึงจะมีความต้องการในการกระทำหรือปฏิบัติการเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อได้ปฏิบัติแล้วจะเกิดความพอใจ หากไม่ได้กระทำหรือปฏิบัติการเพื่อตอบสนองความต้องการจะเกิดความรำคาญใจ และหากบุคคลไม่พร้อม แต่ถูกบังคับให้กระทำหรือปฏิบัติการบางอย่างก็จะเกิดความไม่พอใจ อาจกล่าวได้ว่า 1) ความพึงพอใจนำไปสู่การเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการจนเกิดความพึงพอใจ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้สูงขึ้น 2) ผลของการเรียนรู้นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการเรียน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการเรียนรู้ที่ดีจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ทั้งที่เป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) หรือผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards)

4) เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในสังคมหรือในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานประการหนึ่งนำไปสู่การเกิดความพึงพอใจ

5) ให้การยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ

6) มอบความไว้วางใจให้รับผิดชอบมากขึ้น ให้อำนาจเพิ่มขึ้น เลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

7) ให้ความมั่นคงและความปลอดภัย

8) ให้ความเป็นอิสระในการทำงาน

9) เปิดโอกาสให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรม ศึกษาดูงาน การหมุนเวียนงานและการสร้างประสบการณ์จากการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ

10) ให้เงินรางวัลหรือรางวัลตามลักษณะงาน

11) ให้โอกาสในการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอันเป็นแรงกระตุ้นในแสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

2.2.3.4 การสร้างแบบสอบถาม/แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group) ประเมินความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

แบบสอบถามความพึงพอใจ/แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2556) ให้ความสำคัญต่อข้อความคำถามที่ต้องมีความครอบคลุมในช่วงของความพึงพอใจทั้งหมด แต่ละข้อความจะระบุความพึงพอใจที่มีอยู่ วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ มีดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายของความพึงพอใจว่า คืออะไร มีโครงสร้างลักษณะใด ซึ่งควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเป็นเรื่อง ๆ ลงไปว่าจะประเมินความพึงพอใจด้านใดบ้าง จากนั้นให้ความหมายของความพึงพอใจว่าหมายถึงอะไรบ้าง ต่อไปจึงกำหนดโครงสร้างของความพึงพอใจว่าประกอบด้วยด้านใดบ้าง แต่ละด้านจะประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง ซึ่งอาจกำหนดประเด็นกว้าง ๆ เป็นข้อ ๆ

2) รวบรวมข้อความคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเป้าหมาย หลีกเลียงข้อความกำกวม ไม่น้อยกว่า 20 ข้อ โดยกำหนดข้อความคำถามจากโครงสร้างความพึงพอใจที่ได้กำหนดไว้แล้ว แบ่งเป็นด้าน ๆ แล้วสร้างและรวบรวมข้อความคำถามแต่ละด้านตามประเด็นที่กำหนดไว้

3) นำข้อความคำถามที่สร้างแล้วไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความว่าตรงตามโครงสร้างของการประเมินความพึงพอใจตามที่ได้กำหนดไว้แล้วในแต่ละด้าน และในแต่ละประเด็นย่อยหรือไม่ หากมีความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนจะได้แก้ไขก่อนสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 เท่าของจำนวนข้อในพื้นที่ที่คล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกับพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจริง

4) กำหนดน้ำหนักในการตอบแต่ละตัวเลือก โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

2.2.3.5 การแปลความหมายคะแนนและการกำหนดระดับความพึงพอใจ

การกำหนดระดับของความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

พรนภา เตียสุทธิกุล และคณะ (2561) กล่าวว่า การกำหนดระดับของความพึงพอใจด้วยแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อบ่งชี้ระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของความพึงพอใจมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย	หมายถึง	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

2.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้งานในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

สาลินี สมบัติแก้ว (2556) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้งาน (Usability) คือ เขตของแอททริบิวต์ที่ขึ้นอยู่กับความพยายามในการใช้งาน และการประเมินการใช้แต่ละครั้ง โดยตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ในการวัด

Usability หมายถึง ความมีประสิทธิภาพหรือความพึงพอใจของผู้ใช้งานนั้น ตามเป้าหมายในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ รวมไปถึงคุณภาพในการวัดความง่ายของอินเตอร์เฟซ และความง่ายในการออกแบบ คำว่า “Usability” หมายถึง คุณภาพหรือประสิทธิภาพของงานที่ช่วยสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้โดยประสิทธิภาพของงานวัดจากคุณลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1) ความสามารถในการเรียนรู้ (Learn Ability) คือ ผู้ใช้สามารถเรียนรู้วิธีการใช้งานในครั้งแรกได้เร็วขนาดไหน พิจารณาจากเวลาที่ผู้ใช้งานเรียนรู้ วิธีการใช้งานเครื่องมือและส่วนประกอบต่าง ๆ บนหน้าจอ เมื่อเข้ามาใช้งานโปรแกรมนี้เป็นครั้งแรก

2) ประสิทธิภาพการใช้งาน (Efficiency) คือ เจ้าหน้าที่ใช้งานได้เร็วและคล่องแคล่วเพียงใด เพื่อใช้พิจารณาได้จากเครื่องมือบนหน้าจอสามารถใช้งานได้จริง และความคล่องแคล่วของผู้ใช้งาน เมื่อได้มีการเรียนรู้วิธีการใช้งานเครื่องมือแล้ว

3) ความสามารถในการจดจำ (Memo Ability) เมื่อผู้ใช้ไม่ใช้งานเป็นระยะเวลาหนึ่งสามารถที่จะนำกลับมาใช้งานใหม่ได้อีกครั้งได้ง่ายและเร็วเพียงใด หากผู้ใช้ไม่ได้ใช้งานหน้าจอนี้ในระยะเวลาหนึ่ง จากนั้น เมื่อกลับมาใช้งานอีกครั้งยังคงจดจำวิธีใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ และสามารถใช้งานได้คล่องแคล่วอยู่อีกหรือไม่

4) ข้อผิดพลาดจากการใช้งาน (Error) ผู้ใช้ทำงานผิดพลาดมาน้อยเพียงใด และจะกลับออกมา และพิจารณาได้จากความผิดพลาดนั้นได้ง่ายเพียงใด และ仍将พิจารณาจากจำนวนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานและการใช้งาน ซึ่งความผิดพลาดที่สามารถเกิดขึ้นได้อาจเกิดได้จากตัวผู้ใช้เองหรือได้เกิดจากเครื่องมือที่ใช้งานระบบนั้นก็ตาม รวมทั้งวิธีการแก้ไขเมื่อเกิดข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้

5) ความพึงพอใจของผู้ใช้งาน (Satisfaction) ที่สามารถเกิดได้จากตัวผู้ใช้ เกิดความพึงพอใจในการเข้าใช้งานมาน้อยเพียงใดที่สามารถนำมาเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากคุณลักษณะทั้ง 4 ประการ กล่าวคือ เครื่องมือใช้งานง่าย มีประสิทธิภาพ ผู้ใช้เรียนรู้ได้รวดเร็ว มีข้อผิดพลาดที่อาจเกิดจากการใช้น้อย และสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ ทำให้ลักษณะเช่นนี้จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้ของระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ได้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (วันที่ 1 ตุลาคม 2565 - วันที่ 30 กันยายน 2566) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนัก อำนวยการ จำนวน 1 คน สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและองค์ความรู้ จำนวน 1 คน สำนักนวัตกรรม เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 คน สำนักสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 1 คน และสำนัก พัฒนากิจการ จำนวน 1 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 กระบวนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

วิธีสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวดี (2536) ได้กล่าวถึง กระบวนการ จัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ไว้ดังนี้

3.2.1.1 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus group)

3.2.1.2 นำร่างประเด็นที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่มให้อาจารย์ ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.3 นำร่างประเด็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วใช้เป็นข้อคำถาม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.2.1.4 คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยเป็นธุรการสำนัก

3.2.1.5 ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาความพึง พอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

3.2.1.6 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และอภิปรายผล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนัก ซึ่งมีการดำเนินการการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ดังนี้

3.3.1 การเตรียมจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

3.3.1.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการจัดสนทนากลุ่ม

3.3.1.2 ผู้วิจัยกำหนดคำถามที่จะใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม

3.3.1.3 ผู้วิจัยจัดระบบหมวดหมู่และลำดับคำถาม

3.3.1.4 ผู้วิจัยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออนุญาตเจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และนัดหมายวัน เวลา ในการดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม

3.3.1.5 การเตรียมความพร้อมของผู้วิจัย

3.3.2 ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อหาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

3.3.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ จัดลำดับ วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยโดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ คือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม จากประชากรจำนวน 5 คน ในสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ทั้งนี้ ได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการบรรยาย โดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance)
2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process)
3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จำนวน 5 คน โดยเป็นเจ้าหน้าที่ที่ใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามชื่อ - นามสกุล (นามสมมุติ) สำนัก / หน่วยงาน / กลุ่มงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่าผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ทั้งหมด 5 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด และเป็นผู้ใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แต่ละสำนัก และส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance)
2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process)
3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface)

โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ ความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

1.1 การเข้าใช้งานระบบได้ตลอดเวลา ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจาก ระบบสามารถตรวจสอบเอกสารและเข้าใช้งานได้ทั้งในสถานที่ทำงานและภายนอกสถานที่ทำงาน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถเข้าใช้งานได้ตลอดเวลา หากมีเรื่องที่ต้องการติดตามหรือสืบค้นหา และมีอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทำงานหรือที่บ้าน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถเข้าทำงานในระบบได้ตลอดเวลา ใช้ได้ทุกที่ที่มีอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจาก ทำงานได้ตลอดเวลา

1.2 การเข้าใช้งานระบบได้จากทุกอุปกรณ์ ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจาก ระบบยังไม่รองรับ เสถียรการเข้าใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ (บางรุ่น) ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ PC, IPad, โทรศัพท์มือถือทำให้สะดวกและรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจากมีความสะดวกในการเข้าใช้งานในระบบ แต่อุปกรณ์ (โทรศัพท์มือถือ) มีความซับซ้อนในการใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจากการใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์จะมีประสิทธิภาพมากกว่า การเข้าใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากอาจจะมีการใช้งานที่ซับซ้อนมากขึ้น และการค้นหาเลขหนังสือจะเริ่มจากเลขแรก ซึ่งในคอมพิวเตอร์ที่ทำงานจะขึ้นข้อมูลล่าสุด ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสะดวกรวดเร็วแม้ไม่ได้ทำงานในสถานที่ที่ทำงาน

1.3 การแสดงภาพรวมหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจาก บางครั้งระบบก็แสดงผลช้าต้องรอให้ระบบรีโหลดใหม่ ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากหนังสือมีความรวดเร็วในการรับส่งแต่ความถูกต้องขึ้นอยู่กับผู้ส่งว่าส่งถูกต้องหรือไม่ ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากทำให้การดำเนินงานไปด้วยความรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจาก ค้นหาข้อมูลของหนังสือได้รวดเร็ว

1.4 การดำเนินการรับ – ส่งหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากจัดส่งเอกสารผ่านทางระบบมีความรวดเร็ว แต่ขึ้นอยู่กับผู้ส่งเอกสารว่าจะส่งเอกสารต้นฉบับมาเวลาใด เพราะบางท่านก็ส่งในระบบ แต่ยังไม่ส่งตัวเอกสารต้นฉบับก็อาจทำให้ล่าช้า ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากระบบมีความเสถียรภาพดี รวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถตรวจสอบสถานการณ์ส่งเอกสารและรับเอกสารได้ด้วยตนเองไม่ต้องมีการสอบถาม ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากทำให้ในระบบมีความสะดวกรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีความรวดเร็วและสะดวก

1.5 การดำเนินการเวียนหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถเข้าระบบตรวจสอบหนังสือเวียนต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องค้นหาเอกสาร ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีการดำเนินการรับส่งที่สะดวกและรวดเร็วทำให้ไม่ต้องเสียเวลา หากต้องการส่งหนังสือเรื่องเดียวกันแต่ส่งถึงหลายสำนักพร้อมกัน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสะดวกสามารถรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสะดวกและรวดเร็วมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับรู้ข่าวสารอย่างรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีการเก็บข้อมูลของหนังสือและรวดเร็ว

1.6 การตีกลับหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีช่องหนังสือตีกลับให้เห็นในระบบได้ง่ายและชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากกรณีมีความผิดพลาดหรือส่งเอกสารผิดพลาดสามารถส่งหนังสือรับตีกลับได้รวดเร็วเพื่อดำเนินการแก้ไขได้รวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากเอกสารที่ตีกลับมีความรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีการประมวลผลแสดงในระบบของต้นฉบับอย่างรวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากทันเหตุการณ์

1.7 การบันทึกการปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจาก การบันทึกงานมีความรวดเร็ว แต่ความถูกต้องอาจจะต้องขึ้นอยู่กับผู้ใช้ระบบ หากพิมพ์บันทึกงานผิดก็แก้ไขไม่ได้ ควรเมนูให้สามารถแก้ไขข้อความได้ ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสามารถดูได้ว่าหนังสือรับ – ส่งมีการระบุมอบหมายงานถึงใครสามารถดูย้อนหลังได้ทุกเมื่อหากกรณีลืมหรือเอกสารต้นฉบับหาไม่เจอ ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากการบันทึกการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติมีความรวดเร็ว แต่ผู้ปฏิบัติควรตรวจสอบความถูกต้องก่อนบันทึกงาน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากการติดตามงานได้สะดวก ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากตามหนังสือและขั้นตอนของหนังสือได้รวดเร็ว

1.8 การสืบค้นติดตามหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจาก หากมีเลขที่เอกสารที่ตรงกับที่ต้องการค้นหาจะสามารถสืบค้นได้เร็วและถูกต้อง แต่หากไม่มีเลขที่เอกสารมีแค่ชื่อเรื่องบางที่อาจต้องตรวจสอบว่าเอกสารที่ค้นเจอตรงกับที่ต้องการค้นหาหรือไม่ ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากระบบสืบค้นหนังสือมีความรวดเร็วดี แต่มีช่องค้นหาค่อนข้างมาก ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากการสืบค้น ติดตามทำได้รวดเร็วและมีความถูกต้อง ถ้าทราบเลขหนังสือที่ต้องการสืบค้น ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจาก หากรู้เลขที่เอกสารจะทำให้การสืบค้นติดตามหนังสือได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง แต่หากมีแค่คำย่อดีวีรด์ชื่อเรื่องการสืบค้นก็อาจจะล่าช้า ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสะดวกรวดเร็วค้นหาง่าย

2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ ความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

2.1 ขั้นตอนการเข้าใช้ระบบมีความง่ายและไม่ซับซ้อน ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากหน้าแถบเมนูเป็นขั้นตอนชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีความสะดวกและรวดเร็วระบบมีความเสถียรภาพดี ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากไม่มีความซับซ้อน เข้าใช้งานได้ง่าย ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว และมีเสถียรภาพ ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากใช้งานมีความสะดวก

2.2 ขั้นตอนการรับ – ส่งหนังสือมีความง่ายและกระชับ ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากขั้นตอนเข้าใจง่ายไม่ต้องกรอกข้อมูลหลายขั้นตอน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากการกรอกข้อมูลการส่งหนังสือง่ายไม่ซับซ้อนและรับหนังสือรับได้อย่างรวดเร็วสะดวกต่อผู้ใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินงานมีความสะดวกและรวดเร็ว แต่ผู้ใช้ระบบต้องตรวจสอบความถูกต้องก่อนกดส่ง ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากการกรอกข้อมูลง่ายไม่ซับซ้อน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากไม่ต้องทำหลายขั้นตอน

2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีความง่ายและกระชับ ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีเมนูให้เลือกใช้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากการรับ - ส่ง หนังสือมีความรวดเร็วในการใช้งานสะดวก รวดเร็ว ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากไม่มีความซับซ้อน สามารถใช้งานได้ง่าย ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากจัดส่งเอกสารง่าย มีเครื่องมือให้เลือกใช้ตามที่ต้องการ ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากข้อมูลชัดเจนในการกรอกข้อมูล

2.4 ขั้นตอนการเวียนหนังสือมีความง่ายและกระชับ ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากหนังสือที่สร้างสามารถโอนสร้างเป็นหนังสือเวียนเข้าในระบบหนังสือเวียน โดยไม่ต้องไปสร้างในระบบอีกครั้ง ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีการดำเนินการที่สะดวกและรวดเร็วในการส่งหนังสือเวียนและสามารถโอนหนังสือเข้าระบบได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องสร้างเอกสารใหม่อีกรอบทำให้สะดวกต่อผู้ใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสามารถส่งเวียนในระบบได้โดยไม่ต้องรอเอกสารฉบับจริง ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถโอนเอกสารเข้าระบบเวียนได้ ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากการลงรับเอกสารสะดวกและค้นหาเอกสารได้ง่าย

2.5 ขั้นตอนการสืบค้นหนังสือมีความง่ายและกระชับ ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสามารถกรอกเลขที่เอกสารเพื่อค้นหาได้ ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสามารถสืบค้นได้ดี แต่มีปุ่มช่องให้เติมรายละเอียดค่อนข้างมากเกินไป ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสืบค้นหนังสือได้ง่าย ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีความสะดวก ไม่ซับซ้อน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากค้นหาได้ง่าย

3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล ความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับ **มาก**

3.1 การจัดหมวดหมู่ของเมนูใช้งานได้อย่างชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากแบ่งแยกเมนูเป็นหมวดหมู่ชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีการจัดหมวดหมู่ตามที่ใช้งานได้อย่างชัดเจนสามารถใช้งานได้ดี ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากแยกสัดส่วนชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีการจัดหมวดหมู่ตามที่ต้องการได้อย่างชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีเมนูที่ให้สืบค้นตามความต้องการ

3.2 การใช้เมนูสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากคำที่ใช้ในเมนู บ่งบอกชัดเจนว่าเป็นเมนูเรื่องใด ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากมีหน้าเมนูสื่อสำหรับการใช้งานที่เข้าใจง่ายมีการระบุชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากการใช้เมนูสื่อความหมายสามารถสื่อความได้

อย่างชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีการใช้ชื่อเมนูที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีทุกอย่างตามความต้องการ

3.3 การจัดวางองค์ประกอบง่ายต่อการใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากเรียงลำดับเมนูตามรูปแบบการใช้งานได้ถูกต้องตอบโจทย์การใช้งาน เช่น เรื่องที่รับเข้าก็แสดงผลลำดับแรก เพื่อให้เห็นได้ชัดว่ามีเอกสารเข้า ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากสามารถอ่านง่ายสะดวกต่อการใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากเข้าใจง่าย เรียงลำดับเห็นได้ชัดเจนเป็นขั้นตอน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากง่ายสะดวกต่อการใช้งาน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากทำงานได้สะดวก

3.4 รูปแบบอักษร สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **มากที่สุด** เนื่องจากสีอักษรชัดเจน บ่งบอกเรื่องและหัวข้อสำคัญชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากอ่านง่ายและชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากการแยกประเภทสี มีความชัดเจนของตัวอักษร ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากอ่านได้ง่ายและชัดเจน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากคำที่ใช้ในเมนูและตัวอักษรดูง่าย

3.5 รูปแบบการใช้งานระบบมีความง่ายในการเข้าถึงข้อมูล ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจากแถบเมนูค้นหาซ้ำซ้อนอาจจะทำให้สับสน ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากแถบเครื่องมือมีการระบุชัดเจนเข้าใจและใช้งานง่าย แต่แถบเครื่องมือบางแถบอาจมีความซับซ้อนอยู่ ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับ **มาก** เนื่องจากมีขั้นตอนไม่สลับซับซ้อน ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** แถบเครื่องมืออาจจะมีความซับซ้อน ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับ **ปานกลาง** เนื่องจากบางตัวซ้ำซ้อน เช่น เมนูการค้นหาช่องที่หนังสือควรขึ้นมาอันดับแรก

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ใช้งานคนที่ 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ระบบ E-Saraban การเข้าใจง่ายสามารถปรับให้เข้ากับการใช้งานได้สะดวกไม่ซับซ้อน สามารถเลือกปรับรูปแบบการออกรายได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ผู้ใช้งานคนที่ 2 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า อยากให้บันทึกงานแก้ไขได้ กรณีเกิดความผิดพลาดพิมพ์ข้อความผิด

ผู้ใช้งานคนที่ 3 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ดี มีความรวดเร็วในการติดตามงาน ลดสมุดทะเบียนรับ - ส่ง อาจเกิดความสับสนในการใช้งาน เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ใช้งานประจำยังไม่เข้าใจในระบบทั้งหมด

ผู้ใช้งานคนที่ 4 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การแก้ไขเอกสาร ทุกคนสามารถแก้ไข ซึ่งควรจะเป็นต้นเรื่องที่สามารถแก้ไขได้ผู้เดียว และควรจะมี Copy link เรื่องเวียนนั้น ๆ ได้ (เฉพาะเรื่อง)

ผู้ใช้งานคนที่ 5 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ช่องเมนูควรห่างกัน เนื่องจากอยู่ติดกันเกินไปทำให้เกิดผิด และส่งเลขหนังสือไปผิดสำนัก/หน่วยงาน/กลุ่มงาน

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย ผ่านกระบวนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance) 2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process) 3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface) และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ จัดลำดับ วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างรูปแบบของการบรรยาย โดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยมีผู้เข้ากระบวนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 5 คน เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการสารบรรณของสำนัก โดยเป็นเพศหญิงทั้ง 5 คน มีระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปี จนถึง 10 ปี

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance)
- 2) ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process)

3) ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface)

และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผลการวิจัยสรุปได้จากกระบวนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้ใช้งานระบบในภาพรวม ส่วนใหญ่พบว่า มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากระบบสามารถตรวจสอบเอกสารและเข้าใช้งานได้ทั้งในสถานที่ทำงานและภายนอกสถานที่ทำงาน หากต้องการค้นหาเอกสารสามารถค้นหาได้จากคอมพิวเตอร์ PC, iPad, และโทรศัพท์มือถือ ทำให้มีความสะดวกและรวดเร็ว แต่การใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ PC ระบบมีความเสถียรภาพมากกว่า การจัดทำหนังสือเวียนไปยังสำนักต่าง ๆ ในระบบสามารถส่งไปยังสำนักต่าง ๆ พร้อมกันได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับรู้ข่าวสารอย่างรวดเร็ว และมีความสะดวกสามารถโอนหนังสือเวียนเข้าระบบได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องสร้างเอกสารใหม่ ทำให้สะดวกต่อผู้ใช้งาน มีเมนูให้เลือกใช้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการใช้งานเรียงลำดับเมนูตามรูปแบบการใช้งานได้ถูกต้องตอบโจทย์การใช้งาน

อย่างไรก็ตามการปฏิบัติงานในระบบ เพื่อลดขั้นตอนในการผิดพลาด ที่ไม่สามารถแก้ไขในระบบได้ ผู้ใช้งานในระบบควรมีการตรวจสอบความเรียบร้อยการกดปุ่มบันทึกงาน/สั่งการต่าง ๆ

5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบและด้านบุคลากร

ผู้วิจัยได้สรุปจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ดังนี้

5.2.1 การบันทึกงานในระบบบางครั้งผู้ใช้งานปฏิบัติงานแบบเร่งด่วน ทำให้กดปุ่มบันทึกงานก่อนตรวจสอบ จึงประสงค์ให้มีปุ่มแก้ไขในช่องบันทึกงาน เพื่อลดความผิดพลาดในการพิมพ์ข้อความ/การสั่งการ

5.2.2 ควรเพิ่มช่องคู่มือการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) หากเจ้าหน้าที่ธุรการสำนักไม่ได้มาปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ท่านอื่นสามารถใช้งานในระบบได้และสามารถเข้าใจในระบบได้ทั้งหมด

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.3.1 ควรศึกษาเรื่อง ทักษะคติของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่มีต่อระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

5.3.2 ควรศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

บรรณานุกรม

- จักรกฤษณ์ สง่าทอง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ พนักงาน เทศบาลนครรังสิต* [การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปริศนา มัชฌิมา และคณะ. (2555). *พฤติกรรมและประสิทธิภาพการใ้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พรนภา เตียสุทธิกุล,พัฒนา พรหมณี,จานนท์ ศรีเกตุ,นาวิน มีนะกรรมและสุฤติ พงษ์วารินศาสตร์. (2561). การวัดระดับเจตคติในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุข. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*,8(4),214-225.
- มนทิรา เขิดชู. (2551). *ความสำเร็จในการใ้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร*. [การค้นคว้าอิสระคณะรัฐประศาสนศาสตร์]. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2556). *การพัฒนาเครื่องมือวัดด้านเจตพิสัยและทักษะพิสัย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564. (2564, 25, พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 113. หน้า 1-5.
- รุ่งระวี ศรีพลอย. (2553). *การนำระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) มาใช้ในการปฏิบัติงานสารบรรณ ของสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง และสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ*. สารนิพนธ์คณะรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์.
- วิโรจน์ ยิ้มขลิบ, และ ปิยวรรณ สีเชียง. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจสำหรับการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์*. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สาลินี สมบัติแก้ว. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใ้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมทางหลวง*. คณะบริหารธุรกิจ. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อรอนงค์ คายอง. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการใ้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยแม่โจ้*. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548). จิตวิทยาการบริการ (Service Psychology Comprehension Strategies and Trend). กรุงเทพฯ: เพรส แอนดตีไซน.
- อินทอร ปะจิกะ และ ชเนตตรี พุ่มพฤษ. (2565). การปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดเก็บเอกสารโดยใช้แนวคิดของการคิดเชิงออกแบบ เพื่อการยกระดับสำนักงานอัจฉริยะ. *วารสารการ จัดการใช้คุณค่าและ กลยุทธ์ธุรกิจ*, 1(2), 56 – 57.
- เดชา สุพรรณทอง. (2548). *การศึกษาศาภาพปัจจุบัน สภาพที่ยอมรับได้ และความคาดหวังต่อการใช้ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. [วิทยานิพนธ์ ครุ ศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ภาคผนวก

แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มข้อมูลความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance) จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process) จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลระหว่างการสนทนากลุ่มให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

4. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่สอบถามทั้งหมดนี้ เป็นความลับและจะนำไปเผยแพร่เฉพาะผลการศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลภาพรวมเท่านั้น

5. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในเข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1. ชื่อ - นามสกุล (นามสมมติ) .....
2. สำนัก / หน่วยงาน / กลุ่มงาน

☐ สำนักอำนวยการ	☐ สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้
☐ สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง	☐ สำนักสารสนเทศและการสื่อสาร
☐ สำนักพัฒนากิจการ	
3. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

☐ 1 - 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี
-----------------------------------	------------------------------------	--

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจจากการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ความพึงพอใจ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

1. ด้านประสิทธิภาพของระบบ (System Performance)

1.1 การเข้าใช้งานระบบได้ตลอดเวลา

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.2 การเข้าใช้งานระบบได้จากทุกอุปกรณ์

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.3 การแสดงผลภาพรวมหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.4 การดำเนินการรับ - ส่งหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.5 การดำเนินการเขียนหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.6 การตีกลับหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.7 การบันทึกการปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

1.8 การสืบค้นติดตามหนังสือมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

2. ด้านขั้นตอนกระบวนการ (Process)

2.1 ขั้นตอนการเข้าใช้ระบบมีความง่ายและไม่ซับซ้อน

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

2.2 ขั้นตอนการรับ – ส่งหนังสือมีความง่ายและกระชับ

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีความง่ายและกระชับ

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

2.4 ขั้นตอนการเวียนหนังสือมีความง่ายและกระชับ

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

2.5 ขั้นตอนการสืบค้นหนังสือมีความง่ายและกระชับ

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

3. ด้านการออกแบบส่วนแสดงผล (User Interface)

3.1 การจัดหมวดหมู่ของเมนูใช้งานได้อย่างชัดเจน

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

3.2 การใช้เมนูสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

3.3 การจัดวางองค์ประกอบง่ายต่อการใช้งาน

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

3.4 รูปแบบอักษร สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

3.5 รูปแบบการใช้งานระบบมีความง่ายในการเข้าถึงข้อมูล

ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด.....

โปรดระบุเหตุผล.....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
